

Onder de wortels

Beneden, onder de eikenboom was het een gezellige drukte. De boomwezentjes werkten voor hun plezier. Ze werkten omdat dit hun leventje was. Ze gingen voor de boom zorgen en konden niet anders. Moe werden ze er niet van. Al werkend voelden ze zich blij en tevreden, ze waren graag bij hun geliefde boom.

Soms bewonderden mensen in het bos de mooie eikenboom. Zijn stam was heel recht, hij was hoog en zijn kruin was mooi. De takken knoestig en sterk. De barst van de boom had diepe groeven, de eikenboom zag er streng en ernstig uit.

“Daar woont vast een boomgeest,” zeiden sommige mensen. En daarin hadden ze gelijk. Boomgeesten werden vroeger Dryaden genoemd, een geheimzinnig woord. Het is een beetje een vergeten woord, maar ‘boomgeest’ is ook een mooi woord. Als de dryade mensen ‘boomgeest’ hoorde zeggen, werd hij blij. Ze denken aan me, wist hij dan.

Ja, de oude boomgeest was zo oud als de boom zelf, misschien nog wel ouder maar dat kon hij zich niet precies herinneren. Hij bewoonde de boom niet alleen, hij had de hulp van vele dwergen. Die dwergen noemden de boomgeest de Eikelaar.

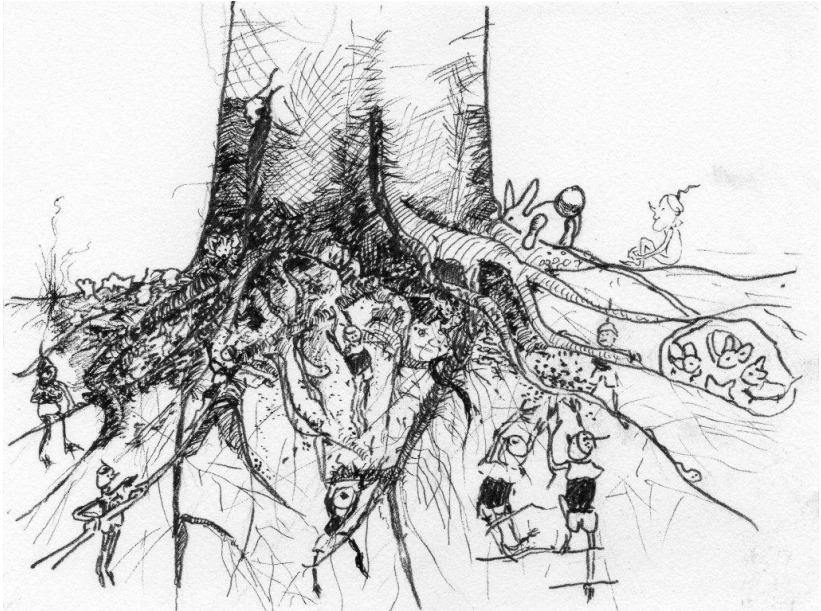
De Eikelaar zong vaak met zijn warme donkere stem. Die klonk als het gezoem van een zwerm bijen. Wanneer hij streng was, klonk het als gezoem van dikke bromvliegen. Wanneer je door het bos loopt moet je maar eens luisteren. Het zou kunnen gebeuren dat je iets hoort van het zingen van de bomen.

Nu zong de boomgeest een welkomst lied voor Wikkeridoe, een lied zonder woorden, maar met diepe zoemende klanken. De dwergen konden hem verstaan. Hij zong dat hij wel wist dat Wikkeridoe graag op stap ging en dat dit heel goed was. Dat Wikkeridoe als jonge dwerg best rond mocht zwerven. “Als jij

niet zoveel meemaakte zouden we hieronder je mooie verhalen niet te horen krijgen,” zong hij. “Jij kunt de andere bomen groeten. Wij bomen zijn immers samen het bos. Maar we zijn wel blij jou in de winter bij ons te hebben.”

De andere dwergen, die bij de boom bleven, beleefden ook

genoeg in de nabijheid van de boom. Door het jaar heen gebeurde er van alles met de boom, in het voorjaar sprongen de dwergen uit de wortels tevoorschijn. Ze waren blij met de zachte groene lentebaadjes. In de zomertijd dansten ze om de boom en dronken het gouden zonlicht. Zo leefden ze in de aarde, maar ook erboven, waar de frisse wind waaide en de zon scheen. In de herfst werden ze blij van elke eikel die op het mos plofte.

Wikkeridoe dankte de Eikelaar voor zijn vriendelijk lied. Hij zei dat hij zijn best zou doen deze winter lang beneden te blijven.

“Maar Wikkeridoe, dat is niet nodig,” zong de boomgeest. “Ik heb heel andere plannen met jou. En jij zit zelf ook vol plannen. Over een tijdje zal ik je mijn plan vertellen.”

Wikkeridoe ging aan het werk. Hij groef bij een wortel die naar water verlangde en leidde hem de goede richting uit, een beetje meer naar beneden. Wikkeridoe wist dat diep onder de boom een bron was. “Kom maar,” mompelde hij, “daar beneden hebben de nimfen heerlijk fris water voor je.” De nimfen waren waterwezentjes die ook voor de boom zorgden.

Wikkeridoe ging voorzichtig te werk, omdat er in de aarde een heleboel insecten overwinterden. Als de herfst komt zijn er steeds minder torren en kevers en muggen in leven. Sommige kevers en steekmuggen waren in de aarde gekropen. Ze zouden wachten op de lente. Wikkeridoe stoorde ze niet. Gelukkig lagen er ook insecteneitjes, beschut onder de schors van de boom.

Overall in de grond lagen de zaadjes van planten en bloemen. Die zouden straks weer gaan uitlopen. In de lente zouden ze weer fris en nieuw op aarde tevoorschijn komen. Hier waren ze beschut voor weer en wind.

Op een goede dag vertelde de Eikelaar zijn plan.

“Wikkeridoe, ik wil graag een hulde brengen aan mijn vriendin, de berk. Je kent haar, ze staat op de heide en is al oud. Tenminste voor een berk is ze oud. Wel is ze nog steeds sierlijk.”

Wikkeridoe wist niet wat een hulde was. Het klonk mooi; hulde. Hij wilde de boomgeest niet onderbreken, hij zou het straks vragen.

De Eikelaar begon te zingen. Hij zong over zijn vriendin de berk. “Zij is zo wonderschoon, draagt helderwitte boomschors. Je ziet haar al van verre. Ze is heel tenger, rijzig lang. Met takjes dun en sterk en blaadjes zo ragfijn. Soms zijn ze heldergroen, dan weer geheel van goud. Haar blaadjes ritselen zacht en vriendelijk. Haar gezang klinkt als zilveren klokjes.”

Zo zong Eikelaar een hele tijd door. Wikkeridoe vond het prachtig, wel werd hij een beetje ongeduldig. Hij moest aan Peppelman denken, die vast al geroepen zou hebben: “Ja, maar wat moet ik nu gaan doen?”

Toen de Eikelaar was uitgezongen over de schoonheid van de berk vroeg Wikkeridoe: “Geliefde Eikelaar, wat is hulde brengen?”

“Hulde, dat is ...” zei de Eikelaar en het bleef even heel stil. “Iemand laten merken dat je hem of haar eert. Dat je hem of haar leuk en aardig vind. Jij eert mij, Wikkeridoe en dan ben je vriendelijk voor mij. En je vindt het fijn dat ik je goedgezind ben.

Stel dat onze boom straks vierhonderd jaar oud is. Dan zou het kunnen dat jij alle wezentjes in het bos uitnodigt. Je zou dan samen mijn bladeren kunnen poetsen, de dode takken kunnen opruimen. Dan zou je me hulde hebben gebracht. Je zou natuurlijk ook best iets anders kunnen bedenken.”

“Ik vind het fijn dat de berk weet dat ik haar eer en zeer goedgezind ben,” zei de Eikelaar. “Wanneer ik niet met mijn wortels in de grond zou staan, zou ik de berk te dans vragen. Oh, wat zou ik graag met haar door het hele bos zwieren.”

Wikkeridoe lachte zachtjes in zichzelf en zag het voor zich hoe de grote eik de berk zou vast houden met zijn dikke takken en met haar zou rond huppelen.

“Hoe zal ik haar nu hulde gaan brengen?” vroeg Wikkeridoe. “Ik weet nu wat hulde is, maar ik weet nog niet wat ik moet gaan doen.”

“Nu is het laatste woord gezegd, Wikkeridoe. Jij dwerg, bent slimmer dan ik. Ga nu op weg en bedenk iets. Neem Peppelman mee. Het kereltje is niet altijd even betrouwbaar, maar hij heeft wel fantasie. Hij helpt je vast iets te bedenken. Fantasie is zeer belangrijk in het leven.”

“Wegwezen, zij gegroet Wikkeridoe,” zong de Eikelaar met een vriendelijke bromstem.

Wikkeridoe durfde niet zo goed in zijn eentje de winterse koude in, het zou zo stil zijn daarboven. Hij besloot via de ondergrondse gangen op pad te gaan. Dwergen hebben geen hinder van het duister, ze zien in het donker even goed als in het licht. Een lampje had hij dus niet nodig.

Bovengronds door het bos was het sneller gegaan, dan was hij binnen een uur bij Peppelmans populier, ondergronds werd het een hele tocht.

Op reis in de winter

Wikkeridoe probeerde de bomen aan hun wortels te herkennen. Dat lukte, hij herkende ze allemaal. De kastanje en de beuk, de es en de den. Hij groette hun boomwezentjes. Die keken even verstoord op. Ze zwaaiden naar hem en gingen door met hun werk.

Wikkeridoe had veel om over na te denken. Hij dacht over de Eikelaar en over de opdracht die hij had gekregen. Hij vond het heerlijk dat hij nu zomaar op avontuur mocht in de winter.

Plots schoot zijn eigen plannetje hem als een vallende ster weer in zijn gedachten. En nu wist hij het plannetje wel precies: hij wilde de mensen bezoeken! Hij verlangde daar al heel lang naar. In de zomer was het er nooit van gekomen, dan was er zoveel te beleven in het bos.

Hij wilde ook juist in de winter eens een kijkje op aarde nemen. Wat wil ik dan zien, dacht Wikkeridoe? Ik zou, ik zou ... “Eens in de huizen van de mensen willen kijken.” Dit zei hij hardop. Hij schrok van zijn eigen stem en van de gedachte. Er ging een rilling over zijn ruggetje. Hij was immers geen mens en geen huiskabouter. Maar ja, hij was nu eenmaal wel een nieuwsgierige dwerg.

Wat deden de mensen in de winter voor werk? Wat zouden ze in hun huizen meemaken? Wikkeridoe had in de zomer de boer wel op zijn land aan het werk gezien. Hij ploegde de grond en zaaide het graan. Ook bracht hij hooibalen naar de boerderij. Hij had de vrouw van de boswachter in haar prachtige bloementuin zien werken. Maar wat de mensen in de winter beleefden wist hij niet.

Misschien zouden ze de muren van hun huizen poetsen. En de daken goed dicht zouden maken voor de kou. Wikkeridoe had

in het bos eens gezien, hoe de mensen zich warmden aan een vuur. Zouden ze in de koude winter in hun huizen ook vuurtjes branden? Zou dat gevaarlijk zijn? Ze vertelden elkaar vast verhalen bij het vuur, die wilde hij wel horen, hij hield van verhalen.

Wat zouden de kinderen doen? In de winter kwamen ze niet zo vaak in het bos dan in de zomer. Als er sneeuw kwam, dan gingen ze sleetje rijden, Wikkeridoe lachte bij de gedachte aan sneeuwpret. Hij zou dan weer vanuit het poortje in de oude eik toekijken, sneeuwpret was zo leuk.

Ondertussen liep Wikkeridoe door de mollengangen onder de weide. Aan de rand van de wei, bij de beek, stonden de populieren. Hij wist wel dat Malia Mol en haar familie hier woonden. In de zomer zag hij de molshopen op de wei. Hij zou ze niet storen, de mollen hielden een winterslaap. Toen hij nog dieper onder de aarde kwam zag hij plotseling Malia Mol liggen, ze sliep heel vast. Ze lag tussen de regenwormen, die haar als voedsel zouden dienden wanneer ze even wakker werd, ze lag er zo lief bij.

Wikkeridoe rook nu de vochtige aarde van de populieren en wist dat hij er bijna was. Ja, daar waren de wortels van de eerste populier. Die van Peppelman was de vijfde op de rij.

Hij ging Peppelman vragen om samen een kijkje in het boswachters huis te nemen. Het kwam goed uit dat het huis dichtbij de mooie berk stond, die hij hulde moest brengen. De berk stond op het heideveld dat zich uitstreckte achter het huis van de boswachter.

Nu kwam Wikkeridoe aan de wortelpoort, die leidde naar het wortelgestel van de populier. Wikkeridoe besloot netjes te kloppen, doeng, doeng, klonk het door de dikke wortel.

“Poppelidi, Poppelida, wie hebben we daar?” klonk er uit de boom. Het was de boomgeest van de populier. Zijn naam was

Lierelop. “Oh, jij bent het Wikkeridoe. Was me dat even schrikken. Ik dacht even dat de houthakker besloten had mij om te hakken. En mijn hout voor klompen te gebruiken. Maar nee, jij bent het. Zoveel klompen worden er trouwens niet meer gedragen door de mensen. Ik word vast heel oud en dat is heel bijzonder voor een populier. Maar jij komt voor Peppelman, ik zal eens even kijken waar die kleine deugniet uithangt.”

Even later gleed Peppelman over een boomwortel naar beneden en landde voor Wikkeridoe. “Wikkeridoe, wat een verrassing,” Blij omarmden de vriendjes elkaar.

Ze gingen zitten op een dikke knoest van een wortel. Wikkeridoe vertelde van de wens van de Eikelaar, hij legde uit dat ze de berk een hulde moesten brengen. Het duurde lang, heel lang voor Peppelman begreep wat een hulde was. Tenslotte vertelde hij ook zijn eigen plan, om een bezoek te brengen bij de mensen in het boswachtershuis in het bos.

“Oh,” riep Peppelman, “ja, ja laten we dat gaan doen. We vinden wel een open raampje en glippen zo naar binnen. Ik moet nu toestemming vragen, misschien wil de Lierelop me hier wel houden, er is veel werk. Dan wil en kan ik niet gaan.”

Gelukkig mocht Peppelman wel meegaan. Lierelop riep Wikkeridoe bij zich en zong met zijn ruisende populieren stem:

“Wikkeridoe, ik vertrouw jou het Peppelmannetje toe, zorg goed voor hem. Mijn vriend de machtige eik heeft jou een opdracht gegeven. Wat gebeuren moet, dat moet gebeuren, het ga jullie goed.”

Nu wilden de twee meteen samen boven, de winterse wereld in te gaan. Ze kropen nu omhoog en even later stonden ze aan de voet van de populier.

Van tevoren hadden ze niet kunnen raden of het dag of nacht zou zijn daarboven. Toch waren ze verbaasd. Het was donker en de volle maan scheen door de kale takken van de bomen. Op

alles lag een heel dun laagje sneeuw. Het was betoverend mooi, de witte sneeuw, de zilveren maneschijn en het stille bos. Ze knepen elkaar in de hand omdat ze even dachten dat ze droomden.

Kort daarop huppelden en renden ze door het bos in de richting van het boswachtershuis. Glijdend en duikelend over de zachte sneeuw, een uil keek hen met zijn gele ogen vanuit een boom streng aan. Na een tijdje zagen ze een lichtje tussen de bomen, daar moest het zijn.

Wikkeridoe zei: “Er brandt nog licht, dan is het nog avond.”
“Ja, zei Peppelman, “ze zijn nog wakker.”

Ze wipten tussen de spijlen van een hekje door. En trippelden over het grindpad naar de voordeur. Bij de deur hing een grote koperen bel, waar aan je kon klingelen.

“We kunnen er niet bij, maar we moeten maar niet bellen,” zei Peppelman. “Stel je voor dat Koos de boswachter, de deur open

doet en niemand ziet staan.” Ze kenden Koos van zijn werk in het bos.

Ze keken rond of er ergens een raampje open stond, hoe ze ook zochten er was niets open en geen kiertje te vinden.

Gelukkig groeide er tegen de muur een klimplant., ze klommen door de kale takken van de blauwe regen omhoog. Peppelman zei dat boven op het dak een klein vierkant stenen torentje stond. In het voorjaar zaten de merels daar op het torentje zongen de vogels hun avondlied. Door dat torentje wilden ze naar binnen gaan.

Ze liepen een stukje door de goot, die gelukkig droog was. Toen klauterden ze omhoog over de dakpannen. Dat viel niet mee, door de sneeuw waren de pannen spekglad. Razend snel lieten ze zich weer in de goot zakken, grote pluimen rook stegen op uit de vierkante toren. De rook prikte de dwergen in hun oogjes, ze kuchten ervan.

“Dat had ik al gedacht, ze branden dus echt vuurtjes in hun huizen.”

“Het zal wel geen toren zijn,” zei Peppelman. “Het ding zit er vast om de rook het huis uit te jagen.”

“We moeten weer naar beneden, we gaan maar eens door de ramen kijken,” zei Wikkeridoe.

Beneden gekomen wipten ze op de vensterbank. Door een spleet in de gordijnen, gluurden ze naar binnen. Hun oogjes moesten wennen aan het licht. En toen gingen ze op hun knie-tjes zitten, wat was daar binnen veel te zien.

De mensen wereld

Een vader en moeder en drie kinderen zaten aan tafel. Er branden kaarsen op de tafel en in de openhaard brandde het vuur. Daarna zagen ze iets, waarvan hun mondjes open zakten. Ze waren stom verbaasd. Een vuur binnen te zien branden was mooi, maar een boom in een huis te zien staan was heel vreemd.

Ze keken elkaar aan. Toen zei Peppelman: “Poe, poe, asjemenu, allemachtig.” Wikkeridoe zei: “Ik kan mijn ogen niet geloven, daar staat een sparrenboom.”

De twee dwergen keken heel goed en zagen dat de boom er heel anders uit zag dan in het bos. Er branden lichtjes in en er hingen mooie glimmende mensendingen in. De boom had in het topje een gouden ster. “Mooi,” zuchtte Peppelman, “heel mooi.”

Daar zagen ze uit een hoekje naast de openhaard een kabouter tevoorschijn komen. Hij had een rode puntmuts op, door de puntmuts wisten ze onmiddellijk dat het een kabouter was. Hij zwaaide naar hen en kwam in de richting van het raam. “Hij ziet ons” zei Peppelman. De kabouter gebaarde dat ze naar de voordeur moesten gaan.

Daar stonden ze dan, voor de tweede keer voor de deur. Met een klap sprong er een klein luikje in de deur open. Ze schrokken zich een hoedje. De kabouter stapte naar buiten en zette zijn twee handen in zijn zij. Hij had een gezicht vol met rimpeltjes en een dikke aardbei neus, hij leek stokoud. Hij keek de twee dwergen streng aan, met priemende oogjes.

“Dat hadden jullie niet gedacht, hé,” riep de kabouter. Zijn stem klonk knorrig. “Dit is een kattenluikje. Hierdoor gaat Pimpernel de kater in en uit. Dat mag hij wel. Maar jullie hebben hier niets te zoeken. Ik stuur jullie het bos weer in, waar jullie horen.” Hij zwaaide met zijn armpjes opgewonden in de richting van het hek.

Wikkeridoe zei: “Wij zullen ons even voorstellen. Ik ben Wikkeridoe van de eik en dit is Peppelman van de populier. Ik begrijp, beste kabouter, dat jij ons gegluur niet zo leuk vindt. Het spijt me.”

“Wat komen jullie hier dan doen?” vroeg de kabouter en zijn stem klonk al vriendelijker. “Waarom werken jullie niet, zoals dat hoort onder de grond?” Wikkeridoe vertelde hem van de tocht en het verlangen om een huis te bezoeken.

“Zo, dus nu denken jullie dat je van mij, huiskabouter van het boswachtershuis, toestemming krijgt hier binnen rond te snuffelen?” De twee vriendjes keken verlegen naar de punten van hun slofjes.

“Jullie moeten weten dat ik heel trots ben op mijn huis en op de mensen die hier wonen. En,” zei hij en wachtte even en keek daarbij de twee streng aan. “Daarom geef ik jullie een rondleiding, ook al is het kerstavond.”

De twee vriendjes lachten opgelucht. De huiskabouter was niet zo streng als hij er uit zag.

En ja, het was kerstavond, de mensen vierden kerst, het daglicht nam alweer toe. De dagen zouden langer worden en de donkere tijd ging voorbij. Hoe de mensen kerst vierden, wisten de dwergen niet.

Ze wipten achter de kabouter aan door het kattenluik, het viel met een klap achter hen dicht. Nu waren ze dan binnen. Ze keken naar het hoge plafond en de lamp in de hal. Ze zagen de wenteltrap van hout.

“Ik, Wachthouder, ga jullie voor!” zei de kabouter trots. Hij duwde de huiskamerdeur ietsje open.

In vliegende vaart schoot er een jongentje langs de dwergen. Dat was Sem, die met zijn zusje Lisa en zijn broertje Wiebe en zijn ouders in het huis woonde. De dwergen sprongen snel aan de kant.

Sem haalde een rood boek uit de kast, hij bracht het aan zijn vader, die in de stoel bij de kerstboom zat. Vader had Lisa op schoot.

“Nee Sem,” zei vader “vandaag lees ik geen sprookje uit het sprookjesboek. Ik vertel het verhaal dat ik altijd vertel op kerstavond.” Wiebe, die dit hoorde terwijl hij met een auto over de grond reed en brrr brrrr brrr geluiden maakte, kwam er bij zitten.

De twee dwergen hoorden en keken toe en kropen onder de kerstboom. Ze wilden het verhaal dat de vader ging vertellen ook horen. Vader begon.

“Het kleine ezeltje droeg Maria op haar rug. Jozef liep er naast en leunde op zijn stok. “Nu zijn we in Bethlehem,” zei Jozef. “We vinden snel een plekje om te slapen.”

Maria en Jozef klopten aan bij deur van een herberg. Jozef vroeg aan de herbergier: “Hebt U nog een plekje om te slapen?” “Nee, mijn hele huis zit vol met mensen, loop maar verder.” Daar was gelukkig nog een herberg. Weer klopten ze aan.

“Mijn lieve vrouw krijgt een kind en we hebben een plekje nodig om te slapen,” zei Jozef. “In mijn huis zijn veel gasten, er is geen plaats, ga maar in de stal.”

De herbergier bracht hen naar de stal. Binnen stond een bruin koetje. Dat loeide zacht naar de ezel. Zo vonden ze een slaapplek in een stal. Maria zei: “Lieve ezel, wat fijn dat jij mij zo goed hebt gedragen. Eet maar van het stro en drink maar water. Rust maar lekker uit.”

“Ach Jozef, ik denk dat ons kindje hier geboren zal worden vannacht,” zei Maria.

Jozef dacht aan de engel die bij Maria was gekomen. Die vertelde dat ze een zoon zou krijgen en dat het kind vrede zou brengen. Hij zou aan alles op aarde licht en vrede schenken. Het kind zou licht brengen, waar duisternis was en verdriet. Jozef zei: “Maria rust maar goed uit.” En hij dekte Maria toe met zijn mantel. Het ezeltje stond toe te kijken en had alles gehoord.”

En nu is het bedtijd zei vader.

“Maar het kindje moet nog geboren worden,” zei Sem. “Ja Sem,” zei Lisa, “maar dat gaat mamma vannacht vertellen bij het stalletje.” Lisa had dat goed onthouden, vorig jaar midden in de kerstnacht werd Lisa uit bed gehaald. Ze kreeg warme thee en ze gingen bij het stalletje zitten. Mamma vertelde toen verder, over de geboorte van Jezus. En Lisa mocht het kleine houten Jezus kindje in het kribje leggen in het stalletje.

“Ssst,” zei Lisa zacht in Sems oor, “Wiebe blijft slapen, hij is nog te klein.”

Nu zongen ze kerstliedjes bij de boom. De dwergen hoorden hen ook voor de boom zingen: “Oh, dennenboom, oh dennenboom, wat zijn je takken wonder schoon.”

De drie kinderen werden naar bed gebracht door vader en moeder. De deur naar de gang ging dicht, het was nu heel stil in de

kamer. De dwergen slaakten een zucht, zo mooi en spannend was het in de kamer geweest

“Hoorden jullie mijn lied, van de dennenboom?” klonk plots een dun stemmetje van tussen de takken.

“Waar zit je?” vroegen de dwergen.

In de kerstboom zat een piepklein boomdwergje. Hij was geheel in het groen gekleed. Hij neuriede nog even het lied van de dennenboom.

“Dag,” zei hij, “ik ben Sparretje en ik ben meegekomen met mijn boom. Mooi is hij, hé, zien jullie die zilveren ballen en de engeltjes?”

Wikkeridoe zei, dat de boom prachtig was en Peppelman klom voorzichtig in de boom om alles goed te bekijken.

Wikkeridoe vroeg: “Vindt je boom het jammer dat hij zijn wortels kwijt is?”

Sparretje antwoordde dat de boom zijn wortels nog had, ze zaten in de grote pot. “Mijn boom staat hier graag,” zei Sparretje. “De mensen vinden het fijn dat hij altijd groen is. Dat herinnert hen aan het leven. Het is een hele eer om kerstboom te zijn.” Dat begrepen de dwergen. “Over een week zet Koos hem weer in de aarde,” zei Sparretje.

De vader en moeder kwamen beneden. Het was maar goed dat ze de dwergen niet konden horen en zien. Ze genoten van de rust, nu de kinderen sliepen.

Wachthouder leidde de twee vriendjes door het huis, van de kelder tot de zolder, er was veel te zien.

De dwergen vroegen Wachthouder toestemming om tot middernacht te mogen blijven. Want ze wilden horen wat er in de stal bij Jozef en Maria ging gebeuren.

Wikkeridoe, Peppelman, Sparretje en de kabouter gingen bij de haart zitten. Ze keken in de vlammen en hoorden het hout knetteren.

Ze spraken over het kindje Jezus dat het licht bracht. “Ja,” zei Peppelman, “stel je voor dat het altijd zo vroeg donker zou zijn dan nu in de winter.”

Wikkeridoe zei: “Het licht gaat weer komen, tegelijk met de komst van het kindje. Het brengt licht in de harten van mensen.”

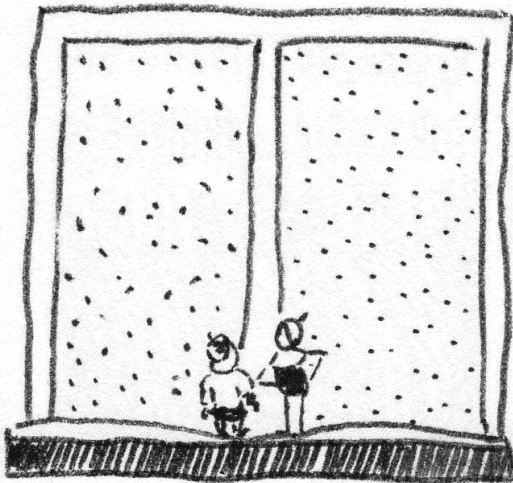
“Ja, ja,” zei Wachthouder, “dat merk je wel aan de mensen in mijn huis. Iedere kerst worden ze stil en blij van binnen.”

“Zouden de bomen en de dieren het merken dat het kerstkind geboren wordt?” vroeg Wikkeridoe.

“Misschien kan de berk hier wel naar binnen kijken,” zei Peppelman en sprong op. Hij wipte op de vensterbank en gluurde door de ruit naar het heide veld. “Oh, het sneeuwt buiten. Ik zie de berk, haar takken zijn al helemaal wit.”

Wikkeridoe klom naast hem en staaarde naar de witte vlokken en werd er helemaal dromerig van. Hij dacht weer aan ‘de hulde’ en de berk. Hij zuchtte: “Wat zou het leuk zijn als de mensen ook voor de berk zouden zingen. Wij zouden haar dan het kerstverhaal vertellen, dat zou een mooie hulde zijn.”

“Wie weet, wie weet,” zei Wachtelman. “Die kleine Sem doet soms ongevraagd wat wij kabouters en dwergen wensen. Ik weet zeker dat Sem merkt dat wij hier zijn.”

Hulde aan de berk

De berk was niet meer te zien door de waas van witte vlokken. De klok in de kamer tikte, de vader en de moeder sloegen elk de bladzijden van hun boek om. Wikkeridoe werd van dat geritsel nieuwsgierig. Hij wilde wel weten wat ze daar lazen, hij begreep dat de zwarte kriebeltjes op het papier van alles betekenden.

De klok sloeg nu luid, Peppelman telde hardop mee. “Acht, negen, tien, elf, het is elf uur,” zei Peppelman. “Na elf komt twaalf en dan is het middernacht.”

Vlak voor twaalf haalde moeder Sem en Lisa naar beneden. De kinderen hadden badjassen over hun pyjama's en dikke sloffen aan. Onder hun arm droegen ze beiden een pop.

Nu branden alleen de lichtjes van de kerstboom en de kaarsen, de lampen waren uit. Onder de kerstboom op een tafeltje stond de stal. Bij de stal stonden herders met schapen. Boven de stal zweefde een witte engel. Hij hing met een draadje aan een tak van de kerstboom. De engel droeg een klein houten kindje. Sem mocht het Jezus kindje uit de armen van de engel halen en legde het in de voederbak van de ezel en de os. In de kribbe lag het met een beetje stro. Vader, moeder en de kinderen zongen: “Er is een kindeke geboren op aard.”

Peppelman zong mee zo goed en zo kwaad als dat ging. “Het kwam op de aarde voor ons allemaal, 't kwam op de aarde voor ons allemaal.” Hij gaf Wikkeridoe een duwtje en zei: “Hij kwam ook voor jou, voor mij en voor Wachthouder en Sparre-tje.” Hij grinnikte. “Alleen weten de mensen dat niet.”

Nu mocht Lisa de herdertjes in de stal zetten en werd er een lied gezongen over de herdertjes op het veld, die hun schapen hadden geteld. Daarna vertelde moeder het verhaal.

“In de kerstnacht ging de hemel open en daalden de engelen neer. De herders op het veld hielden de wacht bij hun schapen. Zij hoorden de engelen zingen en konden de engelen verstaan. De herders wisten dat de Vredebrenger nu geboren was. Daar hadden ze al heel lang op gewacht.

Een hele oude herder zei, “Ik pas wel op de schapen.” De andere herders liepen in de richting van een stralende ster. De ster ging hen voor en bleef boven een oude stal staan. Jozef was verbaasd toen daar de herders leunend op hun stok voor de deur stonden. Hij liet de goede herders binnen komen, ze roken naar de schapen.

Daarbinnen vonden de herders het kind gewikkeld in doeken en liggend in het stro. Ze knielden neer en keken heel lang naar het Jezus kind.

De herders vertelden aan Jozef en Maria wat er gebeurd was op het veld. “De engelen stemmen klonken zo mooi. Ze zongen: Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.”

De ezel keek toe en was blij dat de herders gekomen waren. Toen namen ze afscheid van Jozef, Maria en het kind.

Maria en Jozef keken naar elkaar en naar het kind. Ze wisten dat het een heel bijzonder kind was, waarvoor de herders kwamen en waar de engelen over hadden gezongen.

Nu is elke kerstnacht opnieuw anders dan alle andere nachten. Alles wat op aarde leeft kan dat bemerken. De dieren merken het, de bijen in hun korf worden even wakker en zoemen van vreugde. Het gebeurt wel dat alle bomen in de kerstnacht gaan bloeien. Dat de vossen en konijnen van blijdschap met elkaar spelen. En dat de vogels beginnen te zingen alsof het lente is. En ook wij mensen zingen met elkaar.”

Toen het verhaal uit was fluisterde Peppelman: “Voor allen, ook voor bomen en dieren en voor ons.”

Sem ging voor het raam staan en keek naar buiten. Hij wilde wel eens zien of de bomen bloeiden, hij luisterde of hij de vogels hoorde zingen. Het was opgehouden met sneeuwen. De berk stond daar met takken zwaar van de sneeuw. Sem riep: “Oh, het heeft gesneeuwd, we hebben een witte wereld. Lisa, kom eens kijken.”

Lisa kwam kijken. De dwergen sprongen naast de kinderen op de vensterbank. De dwergen sprongen op en neer van opwinding en riepen: “Ja, laten we voor de berk gaan zingen, buiten is het ook kerst.”

Ik weet niet of Sem dat hoorde, maar hij zei: “Mamma, kunnen we niet buiten een kleine wandeling maken, het is zo mooi.”

“Nu, midden in de nacht? Nee, morgen mag je in de sneeuw spelen,” zei moeder. Maar vader zei: “Doe ze een warme jas aan, ik haal de slee uit de schuur.”

De twee dwergen waren veel eerder buiten dan de kinderen en renden over de sneeuw. Het was maar goed dat de sneeuw bevroren was, anders zouden ze er tot hun hoofdjes ingezakt zijn. Ze renden naar de berk en riepen uit één mond: “Vrouwe van het bos, we groeten U.” Betula, de boomgeest van de berk, kwam tevoorschijn. Haar lange zilveren haren vielen tot op de witte wintergrond. Wikkeridoe en Peppelman werden een beetje verlegen, omdat ze er zo mooi uit zag.

Ze keek de twee dwergen verbaasd aan. “Vertel me wat jullie in deze bijzondere nacht hier brengt.”

Wikkeridoe vertelde dat ze gekomen waren door de opdracht van de eikenboom. En dat er iets ging gebeuren, iets moois en dat ze haar een verhaal zouden vertellen. Peppelman zei steeds: “Ja, zo is het.”

Ondertussen zaten de kinderen dik ingepakt op de slee. Wacht houder had het aangedurfd om zijn huis te verlaten. Hij zat op

de schouder van Sem en hield zich vast aan de pompoen van Sem's muts. Sparretje zat in de capuchon van Lisa's winterjas. Vader trok de slee, in een flinke vaart ging het recht op de berk af, Moeder liep mee. De sneeuw kraakte, je zag hun voetstapen in het witte sneeuwtapijt. Toen stonden ze stil en keken omhoog naar de besneeuwde takken. De boom bloeide dan wel niet, maar wat was hij mooi. De kinderen stapten van de slee en begonnen te zingen.

Midden in de winternacht, ging de hemel open.
Die ons heil der wereld bracht, antwoord op ons hopen.

Elke vogel zingt zijn lied, herders waarom zingt gij niet?
Laat de citers slaan, blaast de fluiten aan.
Laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Kerstkind is geboren.

Vrede was er overal, wilde dieren kwamen.
Bij de schapen in de stal, en zij speelden samen.

Elke vogel zingt zijn lied, herders waarom zingt gij niet?
Laat de citers slaan, blaast de fluiten aan.
Laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Het kerstkind is geboren.

Ondanks winter sneeuw en ijs bloeien alle bomen.
Want het aardse paradijs is vannacht gekomen.

Elke vogel zingt zijn lied, herders waarom zingt gij niet?
Laat de citers slaan, blaast de fluiten aan.
Laat de bel, laat de trom, laat de beltrom horen:
Het kerstkind is geboren.

“Dag, mooie berkenboom,” riep Sem, “fijn kerstfeest.”

De slee maakte een bochtje en gleeed terug naar huis. Wacht-
houder draaide zich om en riep: “Het is jullie gelukt met die
hulde, groet de eik.” Sparretje spitse snuitje stak uit de capu-
chon. Hij riep: “Ik zie jullie weer als ik met mijn boom weer
terug ben in het bos.”

Betula was er stil van. Toen zei ze verlegen: “Dat er zo mooi
voor mijn boom gezongen is. Het is een wonder.”

De twee zeiden: “Betula nu komt er nog een mooi verhaal”. Ze
vertelden Betula het hele kerstverhaal dat ze in het boshuis
hadden gehoord. Wat de een niet wist, wist de ander wel. Toen
het uit was zei Betula dat ze altijd op kerstnacht aan deze
avond en dit prachtige verhaal terug zou denken.

“Ik dank jullie, kom in het voorjaar maar van mijn berkensap
drinken. En vertel aan Eikelaar dat ik hem bewonder. Zeg dat
ik geen betere hulde had kunnen bedenken.”

Wikkeridoe en Peppelman maakten een sierlijke buiging voor
de Vrouwe van het bos. Ze begonnen aan de terugtocht.

